

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 52

24. prosince 2017

Cena: 8 Kč

Vánoční přání

Sestry a bratři, znovu v našich sborech, domovech a nejrůznějších místech čteme biblickou zprávu a slyšíme radostnou zvěst z betlémské krajiny. Jsme zváni všichni do Betléma. V malém městě Betlémě je při narození Ježíše zakoušena zvláštním způsobem Boží sláva a přízeň.

Betlém není místem jen na mapě našeho světa. Někde od nás velmi daleko. Betlém je tam, kde je přítomen Ježíš, kde šíří vnitřní jas a světlo. Nezáleží na tom vnějším, co my lidé považujeme za velké a významné, ale na Boží blízkosti v Ježíši Kristu. Kde je blízko on a jeho láska, tam i lidé mají k sobě blíž.

At' i my nalezneme Betlém, setkáváme se s Boží láskou v Ježíšovi, a toto jedinečné vánoční obdarování přijímáme s vděčností a vírou.

L. P. 2017

Tomáš Butta
bratr patriarcha

Milí čtenáři, přejeme vám, vašim blízkým i sobě radostné Vánoce a tak dětský, čistý a jednoduchý pohled na svět i dění okolo nás, jaký měl autor kresby betlémské události, malý Jakub.

Redakce Českého zápasu

O významu a poselství vánočních svátků

Vánoce nepatří k nejstarším svátkům liturgického roku. Těmi jsou Velikonoce. V prvních staletích křesťané totiž Vánoce neslavili. A také dnes někteří namítají, že se jedná v podstatě o svátek svým původem pohanský. Souvisí se slunovratem a kultem slunce. V římské říši se slavil svátek „Narození nepřemožitelného boha Slunce“. Císař Aurelián ve 3. století po Kristu tento svátek stanovil na 25. prosince. Ale křesťané se odmítali klanět slunci a uctívat ho jako božstvo. Lidé se nemají klanět slunci, ale tomu, který slunce i je stvořil (Gn 1,16). Skutečným zdrojem světla a života je Bůh sám, který se jedinečným způsobem dává poznat lidem v Ježíši Kristu. Před ním se mají lidé sklonit a jemu projevovat svou úctu. Kristus je tím „nepřemožitelným Sluncem“, které ve tmě svítí a temnoty ho nemohou přemoci (J 1,4-5).

Ke stanovení data Vánoc přispěl evangelista Lukáš, který má zájem o detaily, časové i místní údaje. Zvěstování Marii se uskutečňuje, když její příbuzná Alžběta byla již v šestém měsíci těhotenství (L 1,26). Jednalo se o matku Jana Křtitele. Údaj o tom, že tato příbuzná Marie a matka Jana Křtitele je v šestém měsíci, sehrál důležitou roli ve stanovení data Vánoc. Bylo rozšířeno mínění, že Jan Křtitel se narodil 24. června. Křesťané již ve 3. a 4. století slavili svátek narození Jana Křtitele. Jan Křtitel byl o půl roku starší než Ježíš. Když se přičetlo šest měsíců, tak se dospělo k 25. prosinci. Tak byl stanoven svátek Ježíšova narození. Nejen tedy přeznačení pohanského svátku boha Slunce, ale i tento biblický výpočet sehrál důležitou roli při stanovení Vánoc jako svátků Ježíšova narození.

Narození Ježíše Krista se připomíná tradičně při bohoslužbě v noci z 24. na 25. prosince. Je v tom zvláštní symbolika. Noční bohoslužba má svou zvláštní atmosféru a přitažlivost. Vánoce mají ve svém názvu právě „noc“. Proto k vánočním svátkům patří prožitek noci (L 2,8). Zpíváme známou a oblíbenou poetickou píseň „Tichá noc, svatá noc“. Ale Ježíš se narodil do tohoto našeho světa, který není vždy tichý a idylický, ale kde příroda má někdy nepřátelskou tvář a lidé dokáží být lhostejní a krutí. I toto všechno nám může připomínat chladná a temná noc, v níž se Kristus narodil. A právě uprostřed této noci a tmy se rodí Světlo, kterým je Ježíš Kristus (J 12,46).

Všechny základní svátky církevního roku mají svůj základ v poselství Bible. O Vánocích si připomínáme z Bible narození Ježíše Krista a slavíme je v liturgii. Vánoční příběh je všeobecně rozšířen díky vánoční hudbě, zejména koledám, ale i výtvarnému umění a lidovým betlémům. Vánoční zpráva o narození dítěte má všelidský dosah i radostný charakter. Proto je lidmi tento svátek oblíben možná více než jiné křesťanské svátky, které mají výrazně náboženský a biblický charakter. Ale i Vánoce mají tuto náboženskou rovinu a biblický obsah a nelze je redukovat na lidové zvyky dávné nebo komerční způsoby nové doby. Při narození Ježíše Krista zaznívá nad betlémskou setmělou krajinou andělský chvalozpěv - vánoční píseň nebeských zástupů: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi“ (L 2,14). Oslava Boha a pokoj lidem - to je stručně vyjádřeno celým obsahem a základním poselstvím křesťanských Vánoc.

Tomáš Butta

Svátek, který ulamuje hroty

Milí přátelé, neopakovatelná atmosféra svátků Kristova narození i v dnešním nenáboženském prostředí ulamuje hroty napětí a obrací mysl k pozitivním hodnotám, ke klidu, lásce, smíření, k pokoře a mírnosti. Věříme, že Kristův příchod na svět, mezi lidi, je vyjádřením Boží lásky k celému světu a Jeho zájmu o celý svět, o všechny lidi i o přírodu - živou i neživou. Vánoce nám připomínají, že z vyššího pohledu (před Bohem) jsme všichni lidé sestrami a bratry, že máme společně o svět pečovat

a společně usilovat o dobro. Dnešní svět je složitý a rozhodně se teď nechci pouštět do nějaké morálně politické úvahy. Mysleme na své okolí, na lidi, s nimiž se setkáváme, na ty, o nichž víme a k nimž si vytváříme určité vztahy. Je dobré druhého člověka vnímat a priori jako spolupracovníka či spolupoutníka životem, a nikoli jako rivala či konkurenta. My lidé se navzájem potřebujeme. Naše „já“ se uskutečňuje v kontaktu s druhými lidmi. Setkání a setkávání lidí jsou vzácnou příležitostí, kdy může vznikat

něco krásného, díky za ně. Přeji vám co nejkrásnější prožití vánočních svátků v blízkosti vám blízkých a drahých lidí, abyste prožívali onu vnitřní sílu, která je v pokoře, v nenásilí, v odpuštění, ve smíření.

A k přání Vánoc připojuji i přání zdraví, radosti, spokojenosti, dobré pohody, obohacujících setkání s lidmi a vůbec všeho, co si lze přát, v novém roce i v letech příštích. Zdraví vás

Jiří Nečas, Ekologická sekce
České křesťanské akademie

Angelus Silesius Tajemný Nazaret a duchovní zvěstování

Marie, Nazaret a Gabriel: to jest
má duše, srdce mé a nová Boží zvěst.

Mé srdce,
změní-li se na údolí kvítí,
má duše,
možno-li jí v řádu panen zřítí
a dlí v tom údolí.
Tu zvěst až přijme, chce-li,
pak v jejím duchu Bůh se
věčným slovem vtělí.

(Cherubský poutník,
přebásnil Miroslav Matouš)

Antonín Sova Rozsvícené jedlí

Či v té jedli zelené se chvíí to srdce as,
z těch stříbrných světél ticha,
jež plují temnou zelení jak lodí a jichž jas
tak pohasinavě vzdychá?

V tom každém světle dobrý anděl převáží
se z tajnotajných dálí...
Všichni se tlačí, horlivě si překáží,
plamínky jeho chválí.

Ježíši, jedli tu mé lásky obtížil hlad
v triumfu zatajeném...
Má duše poslouchá, chce dnes jen rozdávat
tvým přesvatým jménem.

Pastýř pod Betlémem, 30. - 40. léta 20. stol. Foto: Library of Congress

Z kazatelského plánu

Vigilie Hodu Božího vánočního

Hospodin mi řekl: Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil. ŽALM 2,7

První čtení: Izajáš 9,1.5-6 (2.6-7)

Tužby vánoční:

1. Abychom za příchod Syna Božího na svět vděční byli, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom poselství pokoje našim bližním přinášeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, tys učinil, aby dnešní svatá noc zazářila jasem pravého Světla. Dej, ať žijeme ve světle Ježíšovy přítomnosti, abychom v poslední den poznali světlo jeho slávy! Svým svatým Duchem nás osviť, ať přijmeme tvé Slovo – Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Titovi 2,11-14

Evangelium: Lukáš 2,1-20

Verš k obětování: Žalm 96,11.13

Verš k požehnání: Lukáš 2,10.11

Modlitba k požehnání: Bože všemohoucí, o této noci jsi spojil nebe a zemi, neboť tvůj Syn vzal na sebe naši lidskou přirozenost. Upevni nás ve víře, ať stále vzhlížíme ke Kristu, a naplň nás nadějí, že až se čas naplní, budeme s ním sdílet věčný život ve tvém království! Jemu buď sláva navěky. Amen.

Vhodné písně: 207, 215, 219, 220, 227, 230, 210

Theologický

Jan Werich kdysi trefně poznamenal, že faráři si udělali z Pána Boha řemeslo, a já si ten výrok zarámoval na třebičské faře, aby mě varoval před podobným počínáním, takže jsem vedl v pátek biblickou hodinu pro děti, po které přišla diskuse s dospívající mládeží a večer se scházeli farníci s Biblií v ruce na tradiční rozjímání a besedu u kávy.

Jak ale udržet pozornost klubka dětí u farního stolu? – ptal jsem se v předtuše neposednosti, kterou by měl farář vlídně zvládnout, a tak jsem rozdál dětem výkresy a požádal je, aby kreslily biblický příběh, který budu vyprávět a obrázky pak vystavíme. A děti skutečně naslouchaly a tiše jako pěny malovaly biblické výjevy. Povzbuzen tím úspěchem i pedagogickým talentem jsem před Vá-noce navrhl, aby napsaly dopis Ježíškovi, který předám.

Milý Bože, náš farář říkal, že když byl malý, ty už jsi byl tady. Kolik je ti vlastně let? – zajímal se malý teolog, ale druhý už byl praktičtější – Pamatuješ, jak nám odpadla škola, protože mrzlo a bylo moc sněhu? Nešlo by to letos? – a zručný malíř se ptal – Opravdu jsi chtěl, aby velbloud vypadal takhle, nebo jsi ho trochu

zpackal? Když necháváš umírat lidi a pak musíš dělat nové, proč si radši nenecháš ty, co jsi už udělal? – Malý Přemek se svěřil se svými plány – Chtěl bych být učitel, abych mohl komandovat všechny okolo, anebo farář, aby si mě lidi vážili, ale ještě jsem se nerozhodl. – Renatka psala – Na Vánoce je v kostele sbírka hraček, moc se všichni snažíme, loni jsem darovala svoji panenku. Letos to bude hodně těžký. Budu muset dát Člověče, nezlob se. Nerada ti takový špatný zprávy píšu, ale stejně tě mám moc ráda. – Roman uvažoval – Kain s Ábelem by se asi nezabili, kdyby měl každý svůj pokoj. Nám to s bráchou aspoň funguje. Taky si dělal hlouposti, když jsi byl malej? Nějakou povodeň, vichřici, nebo si třeba úplně zničil nějakou zemi? A si opravdu neviditelný, nebo je to trik? – Nejvíce mě zaujal dotaz – Já jsem adoptovaný. Je to stejné jako kdybych byl opravdický?

Nakonec bych se připojil k prohlášení posluchače, který konstatoval – Vánoce by měly být dřív, protože děti nemůžou přece vydržet být tak dlouho hodné – no, uznajte sami, přátelé netradičně pojatého rozjímání a znalci biblických hodin, bývali jste vy tak dlouho hodní?

Jan Schwarz,
NO Bratislava

Nad Písmem

Bůh ve chlévě - vánoční poetika?

L 2,1-20

Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenšlo místo pod střechem. A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.“

Lukáš 2,4-11

Sestry a bratři, náš dnešní text patří zřejmě k nejznámějším biblickým oddílům vůbec. Kolika písním, koledám asi dal už námět? Jestlipak všechny ty děti, které zpívají v koledách o Betlému, jesličkách a malém děťátku, vědí, o čem zpívají? V kolika křesťanských shromážděních se asi dnes tento oddíl čte?

Tento text, jak už to v Bibli bývá, není popisnou zprávou. Je mnohem více vyznáním. Evangelista už zde, ve zprávě o Ježíšově narození, ukazuje, kým Ježíš vlastně byl, jaký byl jeho vztah ke světu.

Ježíš už od svého narození na sobě zakusil velkou část utrpení, která trápí tento svět. Narodil se dvěma chudým lidem, tesaři Josefovi a jeho snoubence Marii. Už před narozením mu hrozilo nebezpečí, že Marii, která by se jeho narozením stala svobodnou matkou, přivede do velkých problémů. Tito dva chudí lidé žili v zemi, kde vládla cizí moc. A právě z rozhodnutí cizího mocipána, kterému se usmyslelo, že svoji vládu ještě více upevní, museli Josef s Marií podniknout téměř dvě stě kilometrů dlouhou pouť z Nazaretu do Betléma.

Ježíš se v Betlémě, přečpaném lidmi, kteří se také přijeli zapsat,

narodil jako bezdomovec. Krátce po narození mu šlo o život. Nějak nám to neladí s vánoční poezií.

Podle Lukášova podání se toto vše stalo, aby se naplnilo proroctví o příchodu Mesiáše z Betléma. Bůh tak vlastně podle podání evangelia naplňoval své plány a dokázal k tomu využít i záměrů tehdejších mocných.

Utrpení provázelo Ježíše už od narození. Však celý jeho život shrnuje apoštolské vyznání jedním slovem – trpěl. My si ono slovo „trpěl“ spojujeme s tím, že trpěl pod pontským Pilátem. Ovšem v apoštolském vyznání se ono slovo může číst samostatně, tedy trpěl jako shrnutí celého jeho života.

Protože Ježíš sám takto trpěl, dokáže se solidarizovat s trpícími a utištěnými tohoto světa. Právě k jedné takové skupině lidí míří první zvěst o jeho narození.

Jako první se dozví o jeho narození pastýři. Je to jakýsi odkaz na starozákonní příběhy o pastýřích, Ábelovi, Abrahamovi, Davidovi atd. Pastýři museli vykonávat těžkou práci v noci, v zimě, zatímco bohatí majitelé stád si hověli v pohodlí svých domů. Pastýři patřili k těm nejnižším společenským vrstvám. Právě je ale oslovuje anděl, když chce zvěstovat, že se narodil zaslíbený Mesiáš. Neoslovuje mocné ani bohaté. Oslovuje chudé, upracované pastýře, kteří mají zrovna noční směnu. Chudým, upracovaným lidem s těžkým údělem zvěstuje: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.“ Tenkrát to anděl zvěstoval pastýřům. Tito pastýři mohou sloužit jako předobraz všech lidí, kteří se namáhají, vědí o svém těžkém údělu. Proto jsou vnímaví pro poselství o Boží lásce a milosrdenství. Toto

slovo platí i pro nás. Slovo „dnes“ na začátku andělova zvěstování dává jeho oznámení nadčasovou platnost. Boží blízkost, zájem o lidi je stejný dnes tak jako tehdy.

Anděl poukazuje na velmi zvláštní znamení, které má potvrdit pravdivost jeho zvěstování. Znamení o narození Spasitele, zachránce lidstva, v kterém sestupuje sám Bůh na tuto zem, mají být jesličky s malíčným dítětem. Jaksí nám to nejde dohromady. Všemocný Bůh a malé dítě, které se narodilo lidem vyhnaným ze svého domova zvůli mocných. Ale je to tak. Bůh používá jiné prostředky než my. Toto malé děťátko, které vlastně nemá nic jiného než Boží péči a milost, se stane snad nejznámějším člověkem v historii. Kdo zná císaře Augusta, z jehož popudu se museli dát Ježíšovi rodiče na pochod? Málokdo. Ježíše zná nesrovnatelně více lidí. Pro Boha nejsou žádné poměry natolik nutzné, aby neprosadil svoji vůli, aby tam nepůsobil svoji láskou. Bůh tím, že se ke světu sklání v malém dítěti, dává lidem najevo – nebojte se mne, neublížím vám. Jako dítě nemůže donutit lidi k pozornosti, ovládat je, tak i Bůh nechává na nás, jestli se k němu obrátíme nebo ne. Stává se z lásky k nám v tomto světě jakoby bezbranným, skrytým.

Je však nutné nenechat se odradit nenápadností a chudobou, která většinou doprovází Boží věci. Kdo by si pomyslel, že se stanou počátkem událostí, které natrvalo změnily svět. I dnes Bůh může jednat ve skrytu a nenápadně. Je potřeba naslouchat jeho tichému hlasu, abychom pro jeho konání měli vnímavost. Pokud toho budeme schopni, může se i v našich životech zračit něco z Boží slávy, a budeme kolem sebe šířit pokoj, protože Bůh má zalíbení v lidech. Amen.

Marek Ryšánek

Hospodine, v betlémském dítěti jsi nám ukázal, že není na světě bídy a ztracenosti tak velké, aby jí nepronikla tvá láska. Prosíme tě, dej nám sílu a moudrost, abychom tvoji tiché a laskavé přítomnosti otvírali své životy a přinášeli jí do tohoto často tak temného světa.
Amen.

Boží dny

I kdyby byl člověk volnomyšlenkář jako dr. T. Bartošek nebo Turek nebo pohan nebo cokoliv, přece v hloubi srdce považuje vánoční svátky za dny svaté a téměř Boží. Snad je to takový zvyk z dětství; ale zrovna to na člověka o Vánocích lehne a chtěj nebo nechtěj, musí uznat, že jsou to dny posvěcené vši svatostí, která je na dosah člověka. Nejzvláštnější na těchto Božích dnech je však to, že jsou mezi všemi ostatními obzvláště lidské, a dokonce lidové; že člověk při nich neopouští všední a intimní život, nýbrž jenom jej prohlubuje a oslavuje. Je to den, kdy se láska neosvědčuje kázáním o lásce, nýbrž darováním nových košil nebo velblou-

dích papučí. Je to den, jehož sláva není v praporech a průvodech, nýbrž ve slavném sedění doma. Je to nejhmotnější ze všech svátků a slavných dnů; ale jeho jarý materialismus mu kupodivu nic nebere na jeho obzvláštní svatosti. Naopak je možno, že jiným našim svátkům a oslavám se nedostává skutečné svatosti proto, že jsme si nezvykli je světit hmotně, s kypřím a nadšeným materialismem takových vánočních dnů.

Karel Čapek,
Lidové noviny 25. 12. 1925

U Stéskalů povečeřeli krupičnou kaší, porosenou medem, dojedli kávu s koláči, hospodář na stůl postavil láhev habruvského vína, hospodyně čeládku podělovala suchými švestkami, ořechy a panenskými jablky. Chůva s děvečkou v koutku na hliněné mise tavily olovo, a ukázalo se, že mladoučká ještě, ledva školetá chůva vdá se dřív, než ospalá, u muziky všemi

postrkovaná dívka. Když jablíčka nakrojily, hádající na zdraví a smrt, zahádala si i hospodyně. Byla spokojena. Sebrala ručkama na peřince rozkládající dítě a odešla s hospodářem na besedu do výměnky k rodičům.

Bratři Mrštíkovi,
Rok na vsi

Každý rok chtěly se děti postit, aby viděly zlaté prasátko, ale nikdy k tomu nedošlo, vůle byla dobrá, ale tělo slabé. Na Štědrý den štědře podělen byl kdekdo, drůbež a dobytek dostaly vánočky, a po večeři vzala babička ode všeho, co k večeři bylo, po kousku, hodila polovičku do

potoka, polovic zahrabala do sadu pod strom, aby voda čista a zdráva zůstala a země úrodná byla, všechny pak drobtý sesbírající hodila „ohni“, aby „neškodil“.

Božena Němcová,
Babička

Vánoce na Kopani

Vánoce v Podkrkonoší před 1. světovou válkou dětskýma očima

Pokud se pamatuji, strojívaly jsme stromeček my děti samy, ten Ježíšek nepřinášel (kdež by se s ním vlekl až na tu samotu), pouze dary. Ty bývaly různé, zpravidla užitečné a potřebné věci, jako teplé „panákové“ kalhoty, punčochy, košile, zřídka někdy nějaká hračka. Jen jednou byl pod stromečkem houpačí kůň, krásný, vycpávaný, s pěknou ohlávku, vycpaným sedlem i se třmeny. Byl to dárek společný nám všem a sloužil nám pro radost po mnoho let. Na jeden Štědrý večer však nesmím zapomenout. Bylo to za první světové války. Tatínek byl tehdy na vojně v nemocnici někde v Kadani nebo v Žatci. Byly jsme s maminkou samy, tak na stromek nebylo ani pomyslení. K tomu všemu se měla otelit kráva Polda. Byl už večer, když mne maminka poslala honem k Šourkovům pro strýčka, který byl právě na dovolené, aby přišel k nám, neboť v sousedních domech nebyl žádný mužský doma, který by mohl pomoci při tele. Strýček se vypravil hned se mnou. Kráva přešlapovala, hodiny ubíhaly, už se chýlilo k půlnoci a kráva stále nic. Byla tehdy jasná, měsíčná zimní noc. Nevím proč, ale často jsme vyťahovaly roletu na okně směrem k Zásadě a dívaly se tím směrem. Tu jsem pojednou uviděl, že od plchovského mostku jde směrem k rybníku v nezvyklou dobu nějaký člověk a nese něco na ramenou. Zavolal jsem ostatní a sledovaly jsme mužského, kam půjde. Ten pokračoval v cestě k rybníku a tu už jsme ho poznali: tatínek! Hned jsme mu vyběhly naproti přivítat ho. To byl Ježíšek! A za chvíli druhý! Maminka jenom poodešla do chléva a už volala: „Pojďte honem!“ Polda porodila krásné telátko. Když bylo v chlévě vše odbyto a tatínek s maminkou i se strýčkem se vrátili do světnice, ptá se tatínek, kdeže máme stromeček? Řekly jsme mu důvod, že bez něho jsme stromeček ani nechtěly, ale tatínek rozhodl, že stromeček mít musíme. No,

dvakrát nám povídat nemusil. Hned jsme se vypravily do Záluší (však jsme tam měly stromek dávno vyhlédnutý) a dopustily se štědrovečerního hříchu: Uřízly smrček, donesly domů, zasadily do zahrádky (stojanu pro stromek) a hned také stromek přistrojily. Byl sice jen chudobně vyzdobený, ale přece jen byl! A to snad byl náš nejkrásnější Štědrý večer.

V normálních letech bývávala k večeři na Štědrý večer „zemlbába“, již jsme říkali „houbovník“, protože houska byla proložena rozsekanými sušenými, ale uvařenými houbami a nakrájenými jablky. Houbovník se zapíjel kafem nikoliv ze sbíraného mléka, ale z dobrého. Po večeři se krájela jablka, někdy jsme pouštěly i ořechové skořápky a potichu si propěvovaly vánoční koledy.

Na půlnoční mši, která se konala v Držkově, se z Kopaně nechodilo, teprve druhého dne, na Boží Hod vánoční, jsme chodili buď do Držkova na „hrubou“ nebo v pondělí na „devátou“ do Zásady.

Na vánoční svátky se také pékávaly koláče a vánočky-štědrovnice a bochníky. Tyto měly vydržet až ke Třem králům a také vydržely, protože se po koláčích s omáčkou do suchých bochníků (z koláčového těsta s hrozkami) nikomu nechtělo.

Mimo vánočního stromku nám tatínek každoročně připravil i betlém, který býval zavěšený v rohu nad stolem, a ten snad visával až do Hromnic. Často jsme naň z lavice pohlédaly a obdivovaly se ovečkám, pastýřům, třem králům a Boží rodině. Mně se ze všeho nejvíce líbil ten oslíček.

Na svátek sv. Štěpána chodili koledníci, zpravidla dva chlapci, a zpívali: „Koleda, koleda, Štěpáne, co to neseš ve džbáně, já to nesu kvasnice, budeme péct koláče. Koleda, koleda, Štěpáne, co to neseš ve džbáně, já to nesu koledu,

Zásada - kaple sv. Prokopa, vpravo dole stará škola

upad jsem s ní na ledu, psi se na mě sběhli, koledu mně snědli.“

Jeden z chlapců nesl hliněný džbán, druhý pokladničku, šel-li sám, měl obě ruce zatížené. Ze džbánku vyčnívaly často kousky koláčů, v pokladničce hrkaly drobné peníze.

Někdy koledníci nepřišli. Bývalo u nás tolik sněhu napadaneho, že cesty i cestičky po několik dní zůstávaly neprošlapané, zvláště k samotám. Odkud koledníci bývali? Nevím přesně, ze Zásady asi sotva, možná z Držkova, ale spíše z Račic – to bývala velmi chudá obec – a jednou, vzpomínám, přišly až ze Štebrova nebo z Dupandý (nad Nábzí). Pořádný kousek cesty. Ale chudým lidem, a zvláště dětem, byl každý krejcar dobrý.

Kamil Hnídek,
Vzpomínky na Kopaň, 1974

Za Libuší Šmolcovou

zdržení!“ A kdyby jen to. Celý ten přechod Českého zápasu z horké sazby na počítačovou jsme také drazé platili, jsouce pokusnými králíky tehdy zbrusu nové technologie. Místo popsaných papírů jsme do tiskárny dopravovali černé čtverce disket, o internetu a e-mailu ještě nebylo vidu slechu. A výsledek pracné dřiny? Často sotva čitelný tisk z dávno omlétých rotaček tiskárny v Melantrichu na Václavském náměstí. Naše pilná spolupracovnice, upírající většinu dne oči do temné obrazovky počítače, na níž se díky jejímu pilnému tukání do klávesnice v systému T 602 objevovala světlá písmena, Libuše Šmolcová, tou dobou už mohla dávno zaslouženě odpočívat v důchodu. Blízká přítelkyně rodiny Durčánkové i Špakovy, věřící, díky jakým naše církev obstála v nesnadných časech, protože se rozhodli plně se pro ni nasadit. Paní, která v životě mnoho přestála (uměla o tom také napsat – však si zalistujte ve starších Blahoslavech), nechyběl úsměv ani vlídné slovo.

V čase přelomu režimu místo poklidu domácnosti zvolila pomoc redakci Českého zápasu. Byla tím, kdo převáděl a zpracovával výsledky redakční práce do technické podoby: pisárkou, korektorkou i administrativní pracovníci (obstarávali jsme tehdy vlastními silami také administraci distribuce, když se zhroutila Poštovní novinová služba). A tak začátkem 90. let tam pak občas zažívala také adrenalinové momenty, když se něco sesypalo v čase, kdy už mělo být nové číslo Českého zápasu zalomené a zkorigované, připravené k tisku. Jednou to dokonce vypadalo, že těch 40 stránek rukopisu bude třeba do druhého dne přepsat znovu. Svým přátelům uměla být oporou i ve chvílích, kdy se hroutilo i leccos jiného než technika.

„Zhroutil se jim systém, rozbila se disketa a všechna naše práce nazmar! A ještě

I v letech, kdy už jsme byly obě mimo redakci, jsme se nadále setkávaly. Když jí i dceři zemřeli manželé, zůstaly pak spolu a čelily různým zdravotním problémům, které přináší stáří. Jednou za čas se mi podařilo přijít na kus řeči a k modlitbám. Už se to nepodaří. Sestra Libuška, jak jsme jí se spolupracovníky říkali, odešla 27. října ve svých 92 letech odpočívat do nebeského domova. Bohu díky za ni

Jana Wienerová

Zprávy

Vzpomínka na bratra Svobodu

V neděli 3. prosince 2017 zemřel ve věku 77 let bratr farář Luboš Svoboda. Bratr farář působil v náboženských obcích v Tuchohměřicích a v Praze 10 - Strašnicích a významně přispěl jako skladatel duchovních písní. Je také neodmyslitelně spjat s divadlem Semafor. Rozloučení s bratrem farářem proběhlo 11. prosince v Ústřední obřadní síni na Olšanských hřbitovech. Vzpomínka na něj v modlitbách. **red**

Půlnoční bohoslužba na ČRo

Půlnoční bohoslužbu 24. prosince ze sboru CČSH na Botanické v Brně si můžete poslechnout na stanici ČRo 3 - Vltava od půlnoci do jedné hodiny ráno. Slouží sestra farářka Sandra Silná. **red**

Vánoční bohoslužba v ČT

V pondělí 25. prosince - na Hod Boží vánoční vysílá od 10 h Česká televize v přímém přenosu bohoslužbu CČSH z Husova sboru ve Slezské Ostravě, kterou vede biskup olomoucký dr. Rudolf Göbel, který poslouží kázáním, spolu s farářem Zdeňkem Kovalčíkem ze Zlína. Při bohoslužbě v podání Komorního sdružení pro duchovní hudbu Ostrava za řízení Pavly Dědičové zazní české koledy a pastorely. Na varhany hraje Kateřina Michlová. **red**

Uzavření knihovny o svátcích

Knihovna Františka Kováře bude až do 1. ledna 2018 pro veřejnost uzavřena.

F. Brynych

Vánoční a novoroční bohoslužby

Radotín

- 24. 12. od 15 h štědrovečerní koledování
- 25. 12. od 9 h vánoční bohoslužba
- 31. 12. od 17 hodin bohoslužba s poděkováním za uplynulý rok
- 1. 1. od 17 h modlitební přivítání Nového roku

Brno - Černovice

- 24. 12. v 10 h
- 25. 12. v 10 h
- 26. 12. v 10 h
- 31. 12. v 10 h

Praha - Braník a Krč

CČSH Praha 4 - Krč a Braník (Dolnokrčská 1):

- 24. 12. od 23 h - půlnoční s koledami
- 25. 12. od 10 h - Hod Boží vánoční
- 31. 12. od 9.15 h - děkovaná bohoslužba
- 7. 1. 2018 od 9.15 h - novoroční bohoslužba s losováním biblických veršů

České Budějovice

Vánoční a novoroční bohoslužby v Husově sboru na Palackého náměstí 1154/1 v Českých Budějovicích:

- 24. 12. v 10 h - bohoslužba 4. neděle adventní
- 24. 12. ve 22 h - půlnoční
- 25. 12. v 10 h - bohoslužba - Boží hod vánoční
- 26. 12. v 10 h - bohoslužba - svátek sv. Štěpána
- 31. 12. v 10 h - bohoslužba
- 1. 1. v 10 h - novoroční bohoslužba

Louny

- 24. 12. od 9 h - adventní bohoslužba
- 24. 12. od 23 h - půlnoční
- 25. 12. od 10 h - bohoslužba na Hod Boží vánoční
- 25. 12. od 14 h - bohoslužba v Domově pro seniory
- 31. 12. od 9 h - bohoslužba na svátek Rodiny Páně
- 31. 12. od 17 h - pobožnost
- 7. 1. od 9 h - bohoslužba

Rychnovsko

- Rychnov nad Kněžnou: 24. 12. ve 23 h, 25. 12. v 10 h
- Kostelec nad Orlicí 25. 12. v 8.30 h
- Doudleby nad Orlicí 24. 12. ve 21 h

Rokycany

- Modlitebna evangelického sboru.
- 24. 12. v 9 h bohoslužba, slouží J. Chytil
 - 31. 12. v 15.30 h bohoslužba, slouží J. Chytil
 - 1. 1. v 15.30 h hudební nešpory, slouží J. Šváblová. Spoluslouží: V. Bosáková, E. Mucipiová; hudba: J. Holý.

Výstava 100 papírových betlémů

Kostel CČSH Na Václavce - Praha Smíchov až do 3. 2. 2018. Otevřeno:

- pondělí, středa, pátek, sobota 15.00 - 16.00 hodin
 - neděle 14.00 - 16.00 hodin
 - 24. 12. 10.00 - 12.00 hodin, 14.00 - 16.00 hodin
- Prohlídku lze domluvit na tel.: 731 205 601. **MP**

Husův sbor v Olomouci

VÝSTAVA BETLÉMŮ
STANISLAVA DOSTÁLA Z PŘEROVA

3. 12. 2017 – 6. 1. 2018
v chrámovém prostoru Husova sboru
(u Slovanského domu)

Přístupné:
úť, st, pá od 9:00 do 13:00
ne od 9:30 do 11:30

Skupiny po předchozí dohodě mohou i mimo určené časy
(mail: olomouc@ccsh.cz, tel: 774 145 824)

Vstup zdarma

NĚCO O RADOSTI

„Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!“ (Fp 4,4) vyzývá apoštol Pavel filippské křesťany, když jim děkuje za dar, který mu poslali. Radovali se nejen členové rozvětvené rodiny, ale i sourozenci rodiny CČSH v čele s br. biskupem Pavlem Pechancem a jeho manželkou v Jaroměři 2. prosince při příležitosti devadesátin bratra faráře v. v. Františka Kuchty. Radovali se, vzpomínali a děkovali Pánu za všechna dobrodíní při společném stole. Díky za požehnané chvíle, díky za každý nový den. **-czka**

SETKÁNÍ K VÝROČÍ KARLA FARSKÉHO V KARLÍNĚ

V rámci pravidelných setkání v NO Praha 8 - Karlín se konal v úterý 28. 11. pořad „Karel Farský, modernistický kněz, učitel a patriarcha Církve československé husitské“. ThDr. Jiří Vaniček nejprve přivítal v Karlíně bratra patriarchu a další účinkující a hosty. V krátké reflexi se pak karlínský farář a přednosta kulturního odboru CČSH zamyslel nad výročí zakladatele naší církve a jejího prvního patriarchy ThDr. Karla Farského. Stručně přiblížil tuto osobnost a shrnul předešlé oslavy konané v průběhu končícího roku. Potom předal slovo moderátorce celého pořadu PhDr. Olze Nytrové. Ta uvedla, že v Karlíně si považují za čest, že se mohou podílet na tomto pořadu, který inicioval ThDr. Tomáš Butta Th.D., jenž patří ke znalcům Farského díla. Záslouhu našeho současného patriarchy vyšel sborník věnovaný 90. výročí Karla Farského, do něhož také dr. Butta připravil příspěvky o životě a díle zakladatelské osobnosti naší církve, o liturgii K. Farského a o jeho angažovanosti pro vlast a církevní reformy. Pro karlínský pořad si bratr patriarcha připravil zajímavou prezentaci, obsahující ukázky vzácných materiálů z historie naší církve. Následovalo vystoupení Literárně dramatického klubu Dialog na cestě. PhDr. Olga Nytrová, RNDr. Markéta Hlasivcová, Květa Salmonová a PhDr. Jan Wittberger přečetli dva Farského vynikající texty O lidské duši, O smyslu Ježíšova utrpení, vybrané dr. T. Buttou. Dále zazněl úryvek z Farského Postily. Dalším hostem pořadu byl profesor Zdeněk Kučera, vysokoškolský pedagog, kněz a specialista na systematickou teologii, autor početných teologických knih. Ve své promluvě ozřejmil mnohé souvislosti z období vzniku československého státu a zakládání naší církve. Členové Dialogu na cestě pak přednesli vybrané ukázky z útlé knížky nazvané Zastavení s K. Farským, kde nalezneme myšlenky, které vybrali naši bratři biskupové z díla našeho zakladatele, neboť je nejvíce oslovují. Posledním hostem pořadu byl PaedDr. Zdeněk Kovalčík, pedagog, muzikolog, církevní kantor a farář ve Zlíně. Je znalcem hudební stránky naší liturgie a velmi dobře rozumí i písním znějícím v naší Církvi československé husitské. Na závěr si přítomní pohovořili u šálku kávy a čaje a malého pohoštění. Pořad na videokameru natočil Ing. Václav Strachota.

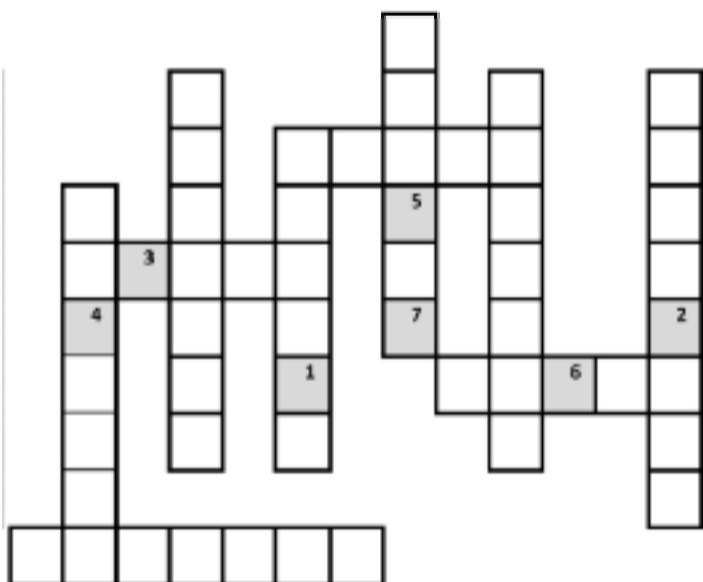
PhDr. Olga Nytrová a Ing. Václav Strachota

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Předpověď Ježíšova narození

Vpisujte slova podle počtu jejich písmen do tabulky (zleva doprava a shora dolů).

- 8 písmen: Nejvyšší
- 7 písmen: Alžběta, Gabriel, Nazaret, pozdrav
- 6 písmen: milost, porodí
- 5 písmen: anděl, Ježíš, Maria

(Řešení z minulého čísla: Svědectví)

Jana Krajčířiková

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

úterý 26. 12. 2017, 19.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Štěpánka Heřmánková - soprán
Miroslav Laštovka - trubka
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, Ch. GOUNOD

středa 27. 12. 2017, 19.00
CANCIONETA PRAGA & piano
Lukáš Jindřich - dirigent
F. SCHUBERT, Ch. GOUNOD, W. A. MOZART,

čtvrtek 28. 12. 2017, 19.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat - barokní housle
Yvona Škvárová - mezzosoprán
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

pátek 29. 12. 2017, 19.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta - varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART,

sobota 30. 12. 2017, 19.00
PRAGUE STRING ORCHESTRA
Adéla Vondráčková - housle
Vratislav Vlha - hoboj
W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

neděle 31. 12. 2017, 17.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Štěpánka Heřmánková - soprán
Miroslav Laštovka - trubka
J. S. BACH A. VIVALDI, W. A. MOZART, Ch. GOUNOD

Změna programu vyhrazena

Placená inzerce

Objednejte si Český zápas

Týdeník Český zápas můžete objednat na e-mailu: prodejna.blahoslav@ccsh.cz nebo tel.: 220 398 117

